

området fremover vil ske efter lov om naturgasforsyning.

2. Lovforslagets baggrund

Da oliekriserne i 1970'erne opstod, var det danske samfund stærkt afhængig af importeret olie, og det blev tydeligt, hvor sårbar den danske økonomi og energiforsynings sikkerhed var blevet. Den første lov om varmforsyning blev vedtaget i 1979 og var starten på en krævende og omfattende planlægningsopgave med deltagelse af både stat, amter og kommuner. Formålet var at frigøre sig fra den store afhængighed af olieimport og øge forsynings sikkerheden gennem en flerstrengt forsyningsstruktur, blandt andet ved at udnytte indenlandske brændsler. Det indebar meget store samfundsøkonomiske investeringer. Hovedopgaverne var etablering af det store landsdækkende naturgasnet, etablering af fjernvarmeanlæg og fjernvarmenet i en lang række af landets kommuner og øget udnyttelse af overskudsvarme fra de centrale elværker.

Denne planlægningsopgave blev gennemført i 1980'erne med de kommunale varmeplaner. Sideløbende med dette planlægningsforløb blev der taget initiativ til at fremme en omstilling til kraftvarme i fjernvarmesektoren. Med kraftvarmeaftalen af 1986 blev den decentrale kraftvarme en del af energipolitikken. Aftalen blev indgået mellem regeringen og elværkerne, som blev forpligtede til at etablere elkapaцитet på i alt 450 MW på decentrale kraftvarmeværker baseret på indenlandske brændsler.

Den 20. marts 1990 blev der indgået en aftale mellem den daværende regering og Socialdemokratiet om yderligere at omlægge det danske energisystem i en miljøvenlig retning. Dette skulle nås ved at øge tilslutningen til den kollektive forsyning, omstille til renere brændsler og omstille fjernvarmeproduktionen til samproduktion af el og varme, hvor dette var samfundsøkonomisk gunstigt. I forlængelse heraf blev den anden varmforsyningslov vedtaget i 1990, som også gennemførte en decentralisering af beslutningskompetencen. Med den betydelige planlægningsekspertise, som kommunerne og de lokale forsyningsanlæg havde erhvervet sig gennem varmeplanlægningen, var der grundlag for at ophæve den særlige planlægningsordning, og amterne udgik som myndighed i varmeplanlægningen.

Siden 1990 er der gennemført en række mindre justeringer i varmforsyningsloven. Hovedstrukturen i varmforsyningsloven fra 1990 er dog opretholdt, og loven har løbende gjort det muligt at implementere de energipolitiske målsætninger hurtigt og effektivt i tæt samspil med landets kommuner.

Der er opnået meget store resultater gennem varmeplanlægningen. Det er lykkedes at afvikle afhængigheden af importeret energi, især olie, og i dag giver eksport af olie og naturgas et positivt bidrag til handelsbalancen. Ligeledes har resultaterne af varmeplanlægningen været stærkt medvirkende til at fastholde et uændret energiforbrug trods økonomisk vækst, og de har bidraget væsentligt til den samlede CO₂-reduktion siden slutningen af firserne. I dag bliver mere end 80 % af fjernvarmen produceret sammen med el, og mere end halvdelen af landets elforbrug produceres sammen med varme. Ligeledes er det lykkedes at tilslutte ca. 80 % af bygningerne i fjernvarmeområderne til fjernvarmenettene. Anvendelse af vedvarende energikilder indgår også i en lang række af fjernvarmeværkerne, og man har med udgangspunkt i varmforsyningsloven skabt rammer for at kunne integrere anlæg til bortskaffelse af affald i varmforsyningen.

Forbrugerne af varme har også høstet økonomiske fordele af landets miljøvenlige varmforsyning. Således er de kollektive forsyningsanlæg i langt de fleste tilfælde konkurrencedygtige med alternativ individuel forsyning.

De opnåede resultater er skabt gennem en stærk medvirken af mange engagerede aktører knyttet til de kollektive systemer - forbrugere, lokale forsynings selskaber og myndigheder. Uden dette engagement havde man næppe nået de samme resultater.

Et særkende for infrastrukturen i varmesektorens forsyningsanlæg er, at de ikke udgør et fysisk sammenhængende net, som det er tilfældet i el- og naturgassektorerne. Et andet er, at landets kommuner allerede i varmeplanlægningens første fase planlagde og investerede efter, hvilken specifik forsyningsform og brændselsanvendelse der skulle anvendes lokalt. Her ved opnåedes en samfundsøkonomisk hensigtsmæssig strukturudvikling. Endelig er det et særkende, at varmeplanlægningen i Danmark er sket med god respekt for miljøet, hvor mere forurenende brændsler fortrænges af mindre forurenende brændsler.

Det er med de omfattende investeringer, der er gjort inden for det kollektive varmforsyningsområde, nødvendigt at sikre stabile, langsigtede rammer for blandt andet at beskytte forbrugerne af varme. Derfor er det med nærværende lov hensigten at videreudvikle de nuværende bærende elementer i varmforsyningsloven. I den forbindelse har det været afgørende at fastholde og udvikle de lokale aktørers engagement i en demokratisk, forbrugerorienteret struktur i varmesektoren.